

MFA strategy 2015- 2018

แผนยุทธศาสตร์ ๔ ปี
กระทรวงการต่างประเทศ
พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๑





แผนยุทธศาสตร์ ๔ ปี
กระทรวงการต่างประเทศ
พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑



Moving
Forward
Actively

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๔
บทที่ ๒ ที่มาของอาณัติด้านการต่างประเทศ	๑๔
บทที่ ๓ ยุทธศาสตร์กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๑	๒๐
ภาคผนวก	๔๔





บทที่

๑

—

บทนำ

๑. บริบท

กระทรวงการต่างประเทศเป็นองค์กรหลักในการดำเนินการด้านการต่างประเทศเพื่อรักษาและส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติในทุกมิติ ทั้งในระดับทวิภาคี พหุภาคี อนุภูมิภาคและภูมิภาค จึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพราะประเทศไทยต้องเผชิญกับโอกาสและความท้าทายทั้งจากภายในและภายนอกประเทศที่อาจส่งผลต่อการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ในหลายมิติ เช่น

ด้านการเมืองและความมั่นคง

การเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกในปัจจุบันที่มีความเชื่อมโยงมากขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากจะเป็นโอกาสให้นานาประเทศกระชับความร่วมมือกันในการเมืองและความมั่นคงแล้ว ก็ยังเป็นความท้าทายที่สำคัญ เพราะแต่ละประเทศจะต้องเผชิญกับภัยคุกคามความมั่นคง ทั้งรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ ซึ่งหลายกรณีมีความซับซ้อนและมีความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยภายนอกประเทศกับปัจจัยภายในประเทศมากขึ้น บทบาทของมหาอำนาจและประเทศที่มีอิทธิพลถูกท้าทายจากสถานการณ์และความเคลื่อนไหวในเวทีการเมืองระหว่างประเทศที่ส่งผลให้ผู้เล่นอื่น ๆ ได้ขึ้นมามีบทบาทมากขึ้น สำหรับในภูมิภาคเอเชียซึ่งมีศักยภาพทางเศรษฐกิจและมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ก็ยังมีความอ่อนไหวในด้านการเมืองและความมั่นคงในหลายจุด

ในการนี้ ประเทศไทยจะต้องรักษาดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์กับมหาอำนาจที่แข่งขันกันมีบทบาทในภูมิภาคเอเชีย โดยสนับสนุนให้ประเทศเหล่านี้มีบทบาทที่สร้างสรรค์ในขอบเขตที่จะไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในภูมิภาค อาทิ การลดความขัดแย้งในประเด็นเรื่องทะเลจีนใต้ ในขณะที่ด้วยกันที่จะต้องช่วยเกื้อกูลต่อเสถียรภาพและการพัฒนาของภูมิภาค

นอกจากนี้ การสร้างและรักษาความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้านก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นและความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคม การป้องกันและแก้ไขปัญหาบริเวณพื้นที่ชายแดน และปัญหาข้ามแดน การสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมถึงเป็นพื้นฐานและปัจจัยในการสร้างและขยายความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะเสริมสร้างความเข้มแข็งและก้าวหน้าของประชาคมอาเซียน ตลอดจนความกินดีอยู่ดีของประชาชนโดยรวม

สำหรับบริบทภายในประเทศ โดยเฉพาะในช่วงที่ไทยกำลังปฏิรูปและพัฒนาไปสู่การมีประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง รัฐบาลจะต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในกระบวนการประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ และการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารประเทศ โดยจะต้องดำเนินการเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ประชาสัมพันธ์ และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรักษาเสถียรภาพทางการเมืองและกระบวนการประชาธิปไตยของไทย



ด้านเศรษฐกิจ

ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่สำคัญภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ทั้งด้านการค้าและการลงทุน วิกฤตด้านการเงิน วิกฤตพลังงาน ตลอดจนการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่เข้มข้นขึ้น ซึ่งอาจรวมถึงการสูญเสียความสามารถในการแข่งขันที่อาศัยความได้เปรียบด้านต้นทุนการผลิตที่มีราคาถูกให้กับประเทศอื่นที่มีศักยภาพเพิ่มขึ้น

ประเทศไทยต้องสร้างและรักษาความเชื่อมั่นของนานาประเทศที่มีต่อประเทศไทย ส่งเสริมความโปร่งใสด้านการค้าและการลงทุน ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาทุจริต เพื่อเกื้อกูลและส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุน ตลอดจนการท่องเที่ยว

การส่งเสริมความเชื่อมโยงและการรวมตัวทางเศรษฐกิจจะเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี



๒๕๕๘ จะส่งผลให้ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ประโยชน์ จากความเชื่อมโยงทั่วทั้งภูมิภาค ตลอดจนมีการรวมตัวทาง เศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกันมากขึ้น และมีศักยภาพในการเป็นตลาด ขนาดใหญ่ที่มีประชากรมากกว่า ๖๐๐ ล้านคน ในฐานะที่ไทย มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่อยู่ใจกลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงสามารถมีบทบาทในการเป็นศูนย์กลางด้านต่าง ๆ เช่น ในการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ในภูมิภาค และระหว่างภูมิภาค

ขณะเดียวกัน การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศก็มีความสำคัญอย่างยิ่งในบริบททางเศรษฐกิจโลก ในปัจจุบัน ซึ่งรวมถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การส่งเสริม การผลิตที่เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การสร้างตราสินค้า การพัฒนา ภาคบริการของไทย และการมุ่งไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัลอย่างเข้มข้น

ด้านสังคม

เทคโนโลยีการสื่อสารที่ก้าวหน้าและบทบาทของสื่อออนไลน์ในยุคปัจจุบันได้ส่งผลให้พลวัตการเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกประเทศมีความเกี่ยวเนื่องกันอย่างยิ่งและทำให้ภาคส่วนต่างๆ เช่น นักวิชาการ ภาคประชาสังคม สื่อมวลชน และประชาชน มีบทบาทเกี่ยวข้องมากขึ้นในกระบวนการตัดสินใจและการขับเคลื่อนนโยบาย ดังนั้น นโยบายการต่างประเทศจึงจะต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ไทยยังต้องให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมพหุวัฒนธรรม การสร้างความเข้าใจกันและความปรองดองในสังคมด้วยการเปิดโอกาสให้ทุกคน (social inclusiveness) และการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ด้วย

ภัยคุกคามและความท้าทายในทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นด้านความมั่นคงทางอาหาร พลังงานและน้ำ ความมั่นคงของมนุษย์ โรคระบาด ภัยพิบัติทางธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ล้วนแต่เป็นประเด็นที่มีมิติที่หลากหลายและมีความเกี่ยวโยงกัน ทั้งยังเป็นประเด็นข้ามพรมแดนที่ภาคส่วนต่างๆ และประเทศที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันป้องกัน แก้ไข และเตรียมความพร้อม



๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการต่างประเทศ ๔ ปีที่ตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาลและแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องของไทย รวมทั้งสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่กระทรวงการต่างประเทศได้รับจากข้อกำหนด พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ

๒.๒ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินภารกิจของกระทรวงการต่างประเทศในการขยายความร่วมมือกับต่างประเทศและการเสริมสร้างบทบาทของไทยในเวทีระหว่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและสมศักดิ์ศรีในทุกด้าน รวมถึงการแสวงหาโอกาสในการขยายการค้า การลงทุน และความร่วมมืออื่นๆ กับต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าและการพัฒนาประเทศไทย ตลอดจนให้การคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศมุ่งบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และยึดหลักการดำเนินการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล

๗. กรอบแนวคิดการวางแผนยุทธศาสตร์

๑๓

- ถ่ายทอดภารกิจที่กระทรวงการต่างประเทศได้รับมอบหมาย จากนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อกฎหมายและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติ มอบหมายอำนาจหน้าที่ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ และแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- วิเคราะห์บริบทที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์





บทที่
๒

ที่มาของอาณัติ
ด้านการต่างประเทศ

๑. นโยบายและแผนระดับชาติ ด้านการต่างประเทศ

- นโยบายรัฐบาล
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ข้อกฎหมายและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. การกิจและอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
พ.ศ. ๒๕๔๕ หมวด ๔ กระทรวงการต่างประเทศ
มาตรา ๑๒

*กระทรวงการต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ
ราชการต่างประเทศและราชการอื่นตามที่ได้มีกฎหมาย
กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการต่างประเทศหรือ
ส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการต่างประเทศ*

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๘ ๑

๑๗

—

มาตรา ๘ ๑ การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงาน
เลขาธิการรัฐมนตรี กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น
และมีฐานะเป็นกรม ให้ออกเป็นกฎกระทรวงและให้ระบุอำนาจ
หน้าที่ของแต่ละส่วนราชการไว้ในกฎกระทรวงด้วย

ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง
เป็นผู้ออกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการดังกล่าว กฎกระทรวงนั้น
เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการที่ให้อำนาจกรมต่าง ๆ ภายในกระทรวงการต่างประเทศมีดังนี้

-
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานรัฐมนตรี
กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๕
-
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘
-
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการกงสุล
กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๕
-
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพิธีการทูต
กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๕
-
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมยุโรป
กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘
-
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๕
-
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๕
-

- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสารนิเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘

- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมองค์การระหว่างประเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๕

- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้
กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๕

- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมอาเซียน
กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๖

- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมเอเชียตะวันออก
กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๕

- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลาง
และแอฟริกา กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘

- กระทรวงการต่างประเทศอยู่ระหว่างการจัดโครงสร้าง
ภายในกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ
(สถานะ ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๕๘)



บทที่

M

—

ยุทธศาสตร์
กระทรวงการต่างประเทศ
พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑



๑. วิทยาลัยัน พันธกิจ และค่านิยม องกระทรวงการต่างประเทศ

วิทยาลัยัน

องค้กรนำในการขับเคลื่อนนโยบายการต่างประเทศไทย
เพื่อผลประโยชน์ของชาติ

พันธกิจ

๑. เป็นตัวแทนรัฐบาลในการประชุมและการเจรจาระหว่างประเทศ ปกป้อง รักษา และส่งเสริมผลประโยชน์ของไทยในเวทีทวิภาคี พหุภาคี และมีส่วนร่วมในการกำหนดบรรทัดฐานระหว่างประเทศ
๒. เป็นองค์กรที่กำกับดูแลนโยบายการต่างประเทศในภาพรวมให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ นโยบาย และกลยุทธ์ด้านการต่างประเทศ ตลอดจนกฎหมายระหว่างประเทศแก่รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย
๓. คุ้มครอง ส่งเสริม และดูแลสิทธิและผลประโยชน์อันชอบธรรมของคนไทยในต่างประเทศ ตลอดจนการให้บริการแก่ประชาชนด้านการกงสุล
๔. นำองค้ความรู้จากต่างประเทศ มาตรฐานสากล และบรรทัดฐานระหว่างประเทศมาช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย

๕. เสริมสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีของไทย
ในต่างประเทศและเวทีระหว่างประเทศ
๖. ดำเนินงานเกี่ยวกับพิธีการและระเบียบแบบแผนสากล
เพื่อสนับสนุนงานด้านการต่างประเทศ
๗. ส่งเสริมและดำเนินงานด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนา
ระหว่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี
๘. สร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ และให้ความรู้
ความเข้าใจด้านการต่างประเทศต่อภาคส่วนต่าง ๆ
และสาธารณชนไทย
๙. บูรณาการภารกิจด้านการต่างประเทศกับทุกภาคส่วน
๑๐. พัฒนาองค์กรให้มีความพร้อมในการทำงานอย่างมี
ประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล



คำนิยาม

C

๑. สร้างสรรค์และเปิดกว้าง (Constructive)

มีความคิดริเริ่ม ทำงานอย่างสร้างสรรค์ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความพร้อมที่จะปรับตัว

A

๒. รับผิดชอบ (Accountable)

รับผิดชอบต่อหน้าที่และองค์กร ทำงานด้วยความเสียสละ อดทน ซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้

R

๓. พึ่งพาได้ (Reliable)

มีความน่าเชื่อถือ เป็นที่พึ่งพาและไว้วางใจของประชาชนและหน่วยงานอื่น ๆ ในด้านการต่างประเทศ

E

๔. มุ่งผลสัมฤทธิ์และความเป็นเลิศ (Excellent)

มีความเป็นมืออาชีพ มุ่งมั่นทำงานให้มีผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพ มั่นคงในหลักการ ยึดถือจริยธรรม และความเป็นธรรม



๒. รายละเอียดของยุทธศาสตร์

๒๕

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

เสริมสร้างสถานะเชิงยุทธศาสตร์และผลประโยชน์ของไทย

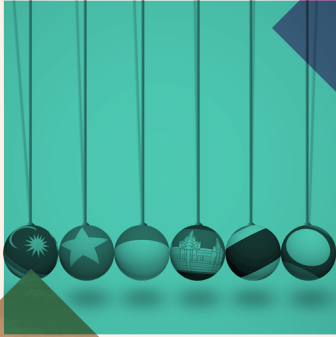
ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ ๘ ข้อ

๑. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนบ้านและประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๒. ส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน
๓. เสริมสร้างสถานะความสัมพันธ์กับประเทศยุทธศาสตร์
๔. ผลักดันบทบาทไทยที่สร้างสรรค์และรับผิดชอบเป็นที่ยอมรับของประชาคมโลก
๕. ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
๖. เสริมสร้างภาพลักษณ์ ความเชื่อมั่นและทัศนคติที่ดีต่อไทย
๗. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและพัฒนาคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชน
๘. พัฒนาขีดความสามารถขององค์กร

๖



๕



๕
|
๕

๔



MFA strategy 2015- 2018

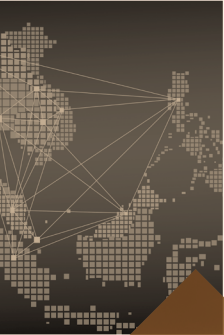


๓



๒

๓



๔



๕

๑. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนบ้านและประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๒. ส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน
๓. เสริมสร้างสถานะความสัมพันธ์กับประเทศยุทธศาสตร์
๔. พลักดันบทบาทไทยที่สร้างสรรค์และรับผิดชอบ เป็นที่ยอมรับของประชาคมโลก
๕. ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
๖. เสริมสร้างภาพลักษณ์ความเชื่อมั่นและทัศนคติที่ดีต่อไทย
๗. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและพัฒนาคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชน
๘. พัฒนาขีดความสามารถขององค์กร

๑

ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี กับเพื่อนบ้านและประเทศ ในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้

วัตถุประสงค์

๑. รักษาบรรยากาศระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้าน ให้มีสันติภาพและเสถียรภาพ
๒. ชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านได้รับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมร่วมกันอย่างยั่งยืน
๓. ไทยมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและเชื่อมโยงความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในภูมิภาค
๔. ไทยได้รับการสนับสนุนจากประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในภูมิภาคในเวทีระหว่างประเทศ



กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมให้ชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นชายแดนแห่งการร่วมมือ
๒. ร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาข้ามชาติ ทั้งด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคม
๓. ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดในทุกมิติกับทุกภาคส่วนของประเทศในภูมิภาค
๔. ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนา โดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้าน
๕. ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตัวชี้วัด

ร้อยละเฉลี่ยความสำเร็จในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้



—
ส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์
ของไทยในการขับเคลื่อน
ประชาคมอาเซียน

วัตถุประสงค์

๑. ภาคส่วนต่าง ๆ ของไทยมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถใช้ประโยชน์จากการพัฒนาของประชาคมอาเซียนและความเชื่อมโยงในภูมิภาค
๒. ไทยมีบทบาทที่สร้างสรรค์ในประชาคมอาเซียน
๓. อาเซียนมีเสถียรภาพและพัฒนาอย่างยั่งยืน
๔. อาเซียนมีบทบาทนำในการมีปฏิสัมพันธ์ที่สร้างสรรค์กับประชาคมโลกภายนอกภูมิภาค

กลยุทธ์

๑. เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนแก่ภาคส่วนต่าง ๆ ของไทย
๒. ผลักดันบทบาทนำของไทยในการส่งเสริมความเชื่อมโยงภายในและภายนอกภูมิภาค รวมทั้งความสอดคล้องด้านกฎระเบียบและกระบวนการทำงานร่วมกัน
๓. ผลักดันให้อาเซียนมีท่าที่ร่วมกัน เพื่อให้สามารถรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ
๔. เสริมสร้างค่านิยมพื้นฐานร่วมกันในภูมิภาคและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละเฉลี่ยของความสำเร็จในการสร้างความตระหนักรู้ของประชาชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
๒. ร้อยละเฉลี่ยของความสำเร็จในการส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในประชาคมอาเซียนและกับคู่เจรจา



M

เสริมสร้างสถานะความสัมพันธ์
กับประเทศยุทธศาสตร์

วัตถุประสงค์

๑. ไทยได้รับการสนับสนุนและการยอมรับจากประเทศ
มหาอำนาจในฐานะศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้
๒. ไทยมีบทบาทเชิงรุก สามารถรักษาผลประโยชน์
และมีความสัมพันธ์ที่สร้างสรรค์กับประเทศยุทธศาสตร์

กลยุทธ์

๑. ใช้ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของไทยในการสร้างอำนาจต่อรองกับประเทศยุทธศาสตร์
๒. รักษาสมดุลความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ
๓. ต่อยอดความสัมพันธ์กับประเทศและกลุ่มประเทศที่มีศักยภาพและเป็นมหาอำนาจใหม่ ๆ
๔. กระชับความสัมพันธ์กับประเทศและกลุ่มประเทศมุสลิม
๕. เพิ่มพูนการใช้ประโยชน์จากกรอบความตกลงต่าง ๆ ที่ไทยมีกับประเทศยุทธศาสตร์

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละเฉลี่ยความสำเร็จในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ
๒. ร้อยละเฉลี่ยความสำเร็จในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศมุสลิม ประเทศและกลุ่มประเทศที่มีศักยภาพและเป็นมหาอำนาจใหม่ ๆ



—
ผลักดันบทบาทไทยที่สร้างสรรค์
และรับผิดชอบต่อ เป็นที่ยอมรับ
ของประชาคมโลก



วัตถุประสงค์

๑. ไทยมีบทบาทในการกำหนดบรรทัดฐานระหว่างประเทศที่สำคัญและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในเวทีระหว่างประเทศ
๒. บทบาทของไทยในเวทีระหว่างประเทศได้รับการยอมรับจากประชาคมโลก
๓. ไทยมีมาตรฐานที่สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศต่าง ๆ และบรรทัดฐานสากล

กลยุทธ์

๑. ดำเนินการเชิงรุกเพื่อมีส่วนร่วมในการกำหนดบรรทัดฐานระหว่างประเทศ และสะท้อนแนวปฏิบัติที่ดีหรือประเด็นที่ไทยให้ความสำคัญในเวทีระหว่างประเทศ
๒. ปกป้องผลประโยชน์ของไทยและแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศ อาทิ ความมั่นคงระหว่างประเทศ สิทธิมนุษยชน การค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติ การก่อการร้าย ยาเสพติด การโยกย้ายถิ่นฐาน สาธารณสุข ภัยพิบัติ สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาที่ยั่งยืน
๓. ผลักดันการปฏิบัติตามและเผยแพร่มาตรฐานสากลตามพันธกรณีระหว่างประเทศของไทย

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละเฉลี่ยความสำเร็จในการดำเนินการส่งเสริมบทบาทไทยในเวทีระหว่างประเทศ
๒. ร้อยละเฉลี่ยความสำเร็จในการผลักดันการปฏิบัติตามและเผยแพร่มาตรฐานสากลตามพันธกรณีระหว่างประเทศของไทยแก่หน่วยงานอื่น ๆ



ยกระดับขีดความสามารถ
ในการแข่งขันและความร่วมมือ
ทางเศรษฐกิจ



วัตถุประสงค์

๑. ไทยใช้ประโยชน์จากความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศที่เอื้อต่อการเพิ่มขีดความสามารถทางเศรษฐกิจของไทย
๒. ภาคเอกชนไทยมีเครือข่ายและองค์ความรู้ที่ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขัน การขยายตลาด ทั้งตลาดเดิมและตลาดใหม่
๓. ไทยได้ประโยชน์และได้รับการยอมรับจากภาครัฐและเอกชนในต่างประเทศในฐานะหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ



กลยุทธ์

๑. ใช้ประโยชน์จากที่ตั้งและจุดแข็งในภาคเศรษฐกิจหลายสาขาของไทย
๒. ส่งเสริมการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและความเป็นมืออาชีพให้ภาคเอกชนไทย
๓. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายขยายธุรกิจ การค้าและการลงทุนของภาครัฐและเอกชนไทยในต่างประเทศ ทั้งในตลาดเดิมและตลาดใหม่
๔. พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
๕. พัฒนาความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านพลังงาน ความมั่นคงทางอาหารและสินค้าเกษตร
๖. ผลักดันความเชื่อมโยงและส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคและกับภายนอกภูมิภาค

ตัวชี้วัด

ร้อยละเฉลี่ยความสำเร็จในการดำเนินการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

5

เสริมสร้างภาพลักษณ์ ความเชื่อมั่นและทัศนคติ ที่ดีต่อไทย



วัตถุประสงค์

๑. ไทยมีภาพลักษณ์ที่ดีและได้รับความเชื่อมั่น
๒. นานาประเทศตระหนักถึงคุณค่าของไทยในฐานะ
มิตรประเทศที่ดี ไว้วางใจได้ มีศักยภาพและประโยชน์ที่ยั่งยืน



กลยุทธ์

๑. ประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้ประชาคมโลกเห็นศักยภาพและจุดเด่นของไทย ตลอดจนมีความเข้าใจต่อสถานการณ์ต่างๆ ในประเทศไทย
๒. สร้างความคุ้นเคย ความไว้วางใจ และทัศนคติที่ดีต่อไทย ตลอดจนเอกลักษณ์ของไทยซึ่งมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นเสาหลัก
๓. ใช้เครื่องมือทางการทูตต่างๆ อาทิ การทูตวัฒนธรรม การเผยแพร่รูปแบบการพัฒนาของไทย การขยายเครือข่าย Friends of Thailand

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละเฉลี่ยความสำเร็จในการดำเนินการเสริมสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นต่อประเทศไทย
๒. ร้อยละเฉลี่ยความสำเร็จในการให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนา

MJ

ส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ของทุกภาคส่วนและพัฒนาคุณภาพ
การให้บริการแก่ประชาชน



วัตถุประสงค์

๑. ประชาชนมีความเข้าใจเรื่องการต่างประเทศ
๒. ประชาชนมีภูมิคุ้มกันสำหรับการใช้ชีวิตและทำงาน
ในต่างประเทศ
๓. ประชาชนได้รับบริการที่ดีและทั่วถึงในด้านการต่างประเทศ
๔. ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมด้านการต่างประเทศ



กลยุทธ์

๑. เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศและความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนไทย
๒. พัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการด้านการต่างประเทศ โดยเฉพาะการกงสุล พิธีการทูต และกฎหมายระหว่างประเทศ
๓. ขยายความร่วมมือและการปฏิสัมพันธ์ของภาคส่วนต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนการต่างประเทศของไทย

ตัวชี้วัด

ร้อยละเฉลี่ยความสำเร็จในการดำเนินนโยบายการทูตสาธารณะ

๘

พัฒนาขีดความสามารถ ขององค์กร



วัตถุประสงค์

๑. กระทรวงการต่างประเทศสามารถทำหน้าที่เป็นองค์กรนำด้านการต่างประเทศและส่งเสริมกลไกการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. บุคลากรและองค์กรมีความพร้อมในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ



กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมการกำหนดเป้าหมายและบูรณาการการทำงานร่วมกัน ทั้งส่วนกลาง สำนักงานในต่างประเทศ และระหว่างส่วนราชการ
๒. บริหารทรัพยากรบุคคลและพัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ
๓. พัฒนาโครงสร้างองค์กร กระบวนการทำงาน ระบบ IT และประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์กร
๔. พัฒนาองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ รวมถึงการสร้างองค์ความรู้เชิงลึก
๕. ส่งเสริมการเป็นองค์กรที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละเฉลี่ยความสำเร็จในการดำเนินภารกิจแบบบูรณาการในต่างประเทศ
๒. จำนวนโครงการ/ กิจกรรมเพื่อพัฒนาขีดความสามารถขององค์กร





ภาคผนวก

—

ลำดับการดำเนินการ
ทบทวนและจัดทำ
แผนยุทธศาสตร์

ลำดับการดำเนินการทบทวนและจัดทำ แผนยุทธศาสตร์

กระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินการทบทวนและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ๔ ปี ของกระทรวงการต่างประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๑) โดยได้ประสานงานกับหน่วยงานภายในกระทรวงการต่างประเทศ ระดมความคิดเห็นจากข้าราชการของกระทรวงการต่างประเทศทั้งในและต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของ (ownership) แผนยุทธศาสตร์ นอกจากนี้ยังขอรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders) เพื่อให้แผนดังกล่าวมีความสมบูรณ์ และสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จต่อไป โดยมีขั้นตอนดังนี้

การหารือเบื้องต้นระหว่างหน่วยงานที่เป็นแกนนำหลัก
ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

ยกร่างแผนยุทธศาสตร์ ๕ ปี กระทรวงการต่างประเทศ
(พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๓)

ประชุมระดมสมองอย่างเป็นทางการกับหน่วยงาน
ภายในกระทรวงการต่างประเทศ (๔ ครั้ง)

รับฟังความคิดเห็นจากข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศ
ทั้งในและต่างประเทศผ่านแบบสอบถามออนไลน์

ขอรับความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
(หน่วยงานภายนอก)

หารือในการประชุมผู้บริหารกระทรวงการต่างประเทศ และการประชุมเอกอัครราชทูต
และกงสุลใหญ่ทั่วโลก เพื่อขอความเห็นชอบต่อร่างแผนยุทธศาสตร์

ปรับปรุงร่างแผนยุทธศาสตร์ให้ครอบคลุม
และสะท้อนความคิดเห็นที่ได้รับ

ได้รับความเห็นชอบจากรองนายกรัฐมนตรี
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้แก่หน่วยงานทั้งภายในและ
ภายนอกกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อสร้างความตระหนักรู้และส่งเสริม
ให้ทุกหน่วยงานใช้เป็นแนวทางการทำงาน

๑. การหารือเบื้องต้นระหว่างหน่วยงานหลัก ๆ ของกระทรวงการต่างประเทศที่รับผิดชอบการยกร่างแผนยุทธศาสตร์

๒. การระดมสมองอย่างเป็นทางการภายในกระทรวงการต่างประเทศ จำนวน ๔ ครั้ง ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗ ทั้งในระดับผู้บริหารและระดับเจ้าหน้าที่ คือ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๗

๓. การสอบถามความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถาม online ๒ ครั้ง โดยครั้งที่ ๑ ระหว่างเดือนเมษายน – กรกฎาคม ๒๕๕๖ และครั้งที่ ๒ ระหว่างเดือนสิงหาคม – ตุลาคม ๒๕๕๗ เพื่อรับความเห็นจากทุกหน่วยงานภายในกระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ทั่วโลก

๔. การประชุม Retreat ผู้บริหารกระทรวงการต่างประเทศ เรื่องแผนยุทธศาสตร์และการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยมีรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (พลเอก ณะศักดิ์ ปภิวมาประกร) เป็นประธานและผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงการต่างประเทศเข้าร่วม

๕. การรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงาน
ภายนอกที่มีส่วนได้ส่วนเสียในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๗
ซึ่งมีหน่วยงานให้ความเห็นและข้อเสนอแนะกว่า
๔๐ หน่วยงาน

๔๙

๖. การเสนอต่อที่ประชุมอธิบดีของกระทรวงการต่างประเทศ
ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ ซึ่งที่ประชุม
มีมติเห็นชอบต่อร่างแผนยุทธศาสตร์

๗. การสอบถามข้อคิดเห็นของสถานเอกอัครราชทูตและ
สถานกงสุลใหญ่ทั่วโลกอีกครั้งหนึ่งตามบัญชารองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
(พลเอก ณะศักดิ์ ปภีมาประกร) โดยมีสถานเอกอัครราชทูต
และสถานกงสุลใหญ่ ๔๗ แห่งให้ความเห็นต่อร่างแผน
ยุทธศาสตร์ ทั้งนี้ สำนักนโยบายและแผนได้ประมวล
ความเห็นและปรับปรุงร่างแผนยุทธศาสตร์ รวมทั้งได้หารือ
กับกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง
ของวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และแผนงานในประเด็น
ยุทธศาสตร์ทั้ง ๘ ประเด็น



๘. การนำเสนอร่างแผนยุทธศาสตร์ที่ปรับปรุงแล้วต่อการประชุมเอกอัครราชทูตและกงสุลใหญ่ทั่วโลก ประจำปี ๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๘ ซึ่งที่ประชุมเห็นด้วยในภาพรวม และมีการแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับการปรับลดยocabางส่วนให้สะท้อนภารกิจของกระทรวงการต่างประเทศให้ชัดเจนขึ้น ซึ่งสำนักนโยบายและแผนได้นำข้อเสนอต่าง ๆ มาปรับปรุงร่างแผนยุทธศาสตร์เพิ่มเติมเพื่อเสนอผู้บริหารกระทรวงการต่างประเทศพิจารณา

๙. การให้ความเห็นชอบต่อร่างแผนยุทธศาสตร์ โดยรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (พลเอก ณะศักดิ์ ปภิวาประกร) ได้อนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ และมีบัญชาให้ทุกหน่วยงานของกระทรวงการต่างประเทศใช้แผนนี้ทันที

๑๐. การดำเนินการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้แก่หน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อสร้างความตระหนักรู้และส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานใช้เป็นแนวทางการทำงานอย่างมีเป้าหมายชัดเจนและบูรณาการ รวมถึงใช้ประกอบการจัดทำ/ปรับปรุงแผนของหน่วยงานต่าง ๆ ของกระทรวงการต่างประเทศ

โครงสร้าง กระทรวงการต่างประเทศ



รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

กลุ่มภารกิจความร่วมมือ
ระหว่างประเทศ

รองปลัดหัวหน้ากลุ่มภารกิจ

กรมอาเซียน

กรมเศรษฐกิจ
ระหว่างประเทศ

กรมองค์การ
ระหว่างประเทศ

กรมความร่วมมือ
ระหว่างประเทศ

กลุ่มภารกิจส่งเสริม
กิจการต่างประเทศ

รองปลัดหัวหน้ากลุ่มภารกิจ

กรมพิธีการทูต

กรมการกงสุล

กรมสารนิเทศ

กรมสนธิสัญญา
และกฎหมาย

แผนยุทธศาสตร์ ๔ ปี กระทรวงการต่างประเทศ

พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑

MFA Strategy 2015 – 2018

พิมพ์ครั้งที่ ๑

สิงหาคม ๒๕๕๘

จำนวน ๑,๕๐๐ เล่ม

ลิขสิทธิ์ของสำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงการต่างประเทศ

จัดทำโดย

สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงการต่างประเทศ

๔๔๓ ถนนศรีอยุธยา ราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๖๔

อีเมล policy.mfa@gmail.com

เว็บไซต์ <http://www.mfa.go.th>

พิมพ์ที่

บริษัท โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ (1987) จำกัด

๑๘ ซอยประชาอุทิศ ๓๓ แยก ๒๕

แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ ๑๐๑๔๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๔๒๘ ๗๕๐๐

โทรสาร ๐ ๒๔๒๘ ๗๔๔๔, ๐ ๒๔๒๘ ๗๔๙๙



<http://www.mfa.go.th/strategy>





กระทรวงการต่างประเทศ • Ministry of Foreign Affairs

